

# INFORMACJA DLA DYREKTORA SZKOŁY – NIEDOŻYWIENIE DZIECI

Wiele rodzin w Polsce żyje na granicy ubóstwa. Bezrobocie, niskie wykształcenie oraz duża liczba dzieci na utrzymaniu, są najpoważniejszymi czynnikami generującymi ubóstwo. Rodziny żyjące w ubóstwie mają problemy z zabezpieczeniem elementarnych potrzeb dzieci. Poczynając od zapewnienia pożywienia, ubrania, podręczników i przyborów szkolnych, przez zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych, po realizację rosnących potrzeb społecznych i kulturalnych dzieci.

W Polsce częściej ubóstwem ekonomicznym zagrożeni są ludzie młodzi, w tym dzieci. W 2014 poziom ubóstwa skrajnego wśród dzieci i młodzieży poniżej 18 roku życia osiągnął ok. 10 procent, a osoby w tym wieku stanowiły prawie jedną trzecią populacji zagrożonej ubóstwem skrajnym. (źródło: GUS)

**Dzieci i młodzież potrzebujący wsparcia mogą chodzić do Twojej szkoły, nie bądź obojętny, działaj!**

**Jeśli jesteś dyrektorem/pracownikiem szkoły i dostrzeżasz lub został do Ciebie zgłoszony problem niedożywionego dziecka:**

1. **Dokonaj bezzwłocznej analizy sytuacji ucznia.** Poproś o pomoc pedagoga szkolnego, pielęgniarkę, wychowawcę. Pamiętajcie, by zachować dyskrecję.
2. **Jeśli wspólnie dojdziecie do wniosku, że zachowanie lub stan zdrowia ucznia jest niepokojący:**
  - Zaproś na spotkanie rodziców/opiekunów ucznia. Poinformuj o możliwości ubiegania się o wsparcie w gminie. W takim przypadku rodzic/opiekun powinien złożyć wniosek w miejscowym ośrodku pomocy społecznej o objęcie programem dożywiania w szkole. Poinformuj, że konieczne będzie poddanie się wywiadowi środowiskowemu prowadzonemu przez pracownika socjalnego oraz zaświadczenie o dochodach.
  - Otocz dziecko opieką i udziel mu pomocy. Zdarza się, że uczniowie wymagający wsparcia pochodzą z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i rodzice nie są w stanie podjąć żadnych kroków, by poprawić ich sytuację.
3. **Jeśli rodzice/opiekunowie ucznia nie skorzystają z pomocy gminnej lub nie zostaną do niej zakwalifikowani ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania pomocy.**
  - Sprawdź czy w Twojej gminie został przyjęty program osłonowy i czy w związku z tym masz możliwość zgłoszenia ucznia do dożywiania w ramach tzw. obiadów dyrektorskich.
4. **Jeśli gmina przyjęła program osłonowy.**

- Dowiedz się czy masz możliwość zgłoszenia uczniów do dożywiania finansowanego z programu osłonowego bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego w domu ucznia oraz bez zaświadczenia o dochodach.
- Od 2014 roku zmieniły się przepisy i w każdej gminie sytuacja w tej sprawie może wyglądać inaczej.

#### 5. Jeśli gmina nie przyjęła programu osłonowego.

- Zwróć się z wnioskiem o wsparcie do organizacji pozarządowych zajmujących się dożywianiem. Największe z nich to: Polska Akcja Humanitarna (Program Pajacyk), Polska Fundacja Pomocy Dzieciom „Maciuś”, Caritas, Polski Czerwony Krzyż, Banki Żywności.

#### 6. Jeśli nie udało Ci się uzyskać pomocy od organizacji lub nie zabezpiecza ona wszystkich potrzeb.

- Spróbuj pozyskać lokalnych sponsorów lub poproś miejscową parafię o wsparcie.
- Przekonaj rodziców aby sfinansowali brakujące obiady np. z środków Rady Rodziców. Miesięczny koszt obiadów dla 1 dziecka wynosi ok. 100 zł.
- Zwróć się do gminy, by uchwaliła przyjęcie programu osłonowego w zakresie dożywiania umożliwiającemu dyrektorowi szkoły dożywianie dzieci z ominięciem procedury administracyjnej. Pamiętaj, że gmina z mocy prawa odpowiada za zapewnienie dożywiania.
- Zwróć się do gminy, by obniżyła kryteria dochodowe uprawniające do otrzymania dofinansowania do dożywiania w szkole.

#### Warto wiedzieć:

Dziecko jest niedożywione, kiedy nie otrzymuje odpowiedniej ilości żywności i/lub żywność ta jest niepełnowartościowa tzn. nie dostarcza organizmowi niezbędnych składników odżywczych potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania.

Niedożywienie jest przyczyną wielu deficytów w rozwoju dziecka, objawiających się na trzech płaszczyznach: fizycznej, psychicznej i społecznej. Dzieci, których dieta jest uboga w witaminy i mikroelementy mają obniżoną odporność, częściej chorują, są apatyczne, mają problemy ze skupieniem uwagi. Dzieci z ubogich rodzin, niedojadające, na ogół charakteryzują brak wiary we własne możliwości i niska samoocena, nierzadko towarzyszą im również poczucie osamotnienia i bezsilności.

Zapewnienie dzieciom przebywającym w szkole ciepłego posiłku między lekcjami ma ogromne znaczenie dla efektywności nauki. Trudno oczekiwać od ucznia głodnego dobrych wyników w nauce, ciężko wymagać zaangażowania i kreatywności lub też obwiniać za apatię i brak skupienia na lekcji.

Dzieci muszą jeść codziennie! Zdarza się, że posiłek wydawany w szkole jest jedynym pełnowartościowym posiłkiem w ciągu dnia. Zachowanie regularności, oprócz oczywistego waloru nasycenia, daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa.



czynimy świat lepszym

Polska Akcja Humanitarna finansuje posiłki, ponieważ wiemy, że są one podstawą dla prawidłowego rozwoju dziecka. W ramach programu prowadzone jest dożywianie dzieci i prace nad polepszeniem systemu pomocy w zakresie dożywiania. W PAH mamy świadomość, że finansowanie posiłku oraz zaangażowanie w prace nad systemowymi rozwiązaniami problemu niedożywienia, to pierwszy krok do poprawy sytuacji dzieci w ogóle.

**Pamiętaj! Głodne dzieci nie myślą o nauce.**